

Lausunto

1.6.2022

VN/25351/2021
VN/25351/2021-TEM-12

TEM lausunto; Maksuehtolain muuttaminen työryhmän mietintö

Työryhmän keskeiset ehdotukset

Oikeusministeriön työryhmän laatimassa mietinnössä ehdotetaan viranomaisen asettamista valvomaan kaupallisten sopimusten maksuehdoista annetun lain (30/2013), jäljempänä maksuehtolaki, 5 §:n noudattamista suuryritysten osalta. Maksuehtolain 5 §:n mukaan 30 päivän maksuajan saa elinkeinonharjoittajien välisessä suhteessa ylittää vain, jos siitä on nimenomaisesti sovittu. Käytännössä on kuitenkin ilmennyt tilanteita, joissa osa suuryritysvelallisista ei menettele säännöksen mukaisesti.

Valvontaviranomaisena toimisi Etelä-Suomen aluehallintovirasto. Etelä-Suomen aluehallintovirasto valvoisi maksuehtolain 5 §:n noudattamista, jos velallisen liikevaihto tai sitä vastaava tuotto on vähintään 2 miljoonaa euroa. Edellytyksenä olisi lisäksi, että velkojayritys olisi mikro- tai pienyritys, jonka liikevaihto tai sitä vastaava tuotto olisi alle 2 miljoonaa euroa. Etelä-Suomen aluehallintovirasto voisi maksuehtolain 5 §:n rikkomistapauksissa antaa velalliselle huomautuksen tai julkisen varoituksen ja kieltää velallista jatkamasta tai uusimasta lainvastaista menettelyä.

Työ- ja elinkeinoministeriön näkökulmia

Työ- ja elinkeinoministeriö on osallistunut työryhmän työhön ja kannattanut työryhmän enemmistön mielipidettä.

Työryhmän tehtävänä oli arvioida maksuaikoja koskevan lainsäädännön kehittämistarpeita pitkistä maksuajoista johtuvien ongelmien vähentämiseksi. Työryhmä ei ole pitänyt esillä olleita vaihtoehtoisia ratkaisutapoja riittävinä (työryhmän mietintö s. 38-39) ja päätyi esittämään maksuaikoja koskevaa viranomaisvalvontaa. Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa, että lakimuutokset puuttuvat voimakkaasti yritysten väliseen sopimusvapauteen, mutta kokonaisuutena arvioiden se yhtyy työryhmän mielipiteeseen valvontaviranomaisen asettamisen tarpeellisuudesta.

Työ- ja elinkeinoministeriö toteaa edelleen, että valvontaviranomaisen asettamiseksi ei ole ollut olemassa sellaista tahoja, jolle tehtävä selkeästi ja luonteenomaisesti kuuluisi. Valvontatehtävän mittakaava on sen verran pieni, että

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Työ- ja elinkeinoministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

myöskään uuden valvontaviranomaisen perustaminen ei ole tarkoituksenmukaista. Työ- ja elinkeinoministeriö pitää työryhmän enemmistön ehdotuksen mukaisesti Etelä-Suomen aluehallintovirastoa parhaana vaihtoehtona suorittamaan valvontatehtävää. Valvontatehtävä kattaisi koko yrityskentän sopimukset, joten tehtävää ei ole tarkoituksenmukaista antaa vain tietyn erityissektorin valvontaa hoitavalle viranomaiselle. Myös varautuminen sääntelyn pirstaloitumisen välttämiseksi tulevaisuudessa puoltaa valvontatehtävän antamista tässä vaiheessa Etelä-Suomen aluehallintovirastolle. Voidaan pitää todennäköisenä, että vastaavan kaltaisia yritysten toiminnan valvontaa koskevia tehtäviä tulee annettavaksi myös jatkossa esimerkiksi EU-sääntelyn johdosta, jolloin yleisviranomaisen tehtäväkentän laajentaminen on huomattavasti sektoriviranomaisen tehtäväkentän laajentamista tarkoituksenmukaisempaa.

Työ- ja elinkeinoministeriö katsoo, että Etelä-Suomen aluehallintoviranomaiselle ehdotettu keinovalikoima on valvonnan tehokkuuden kannalta tarkoituksenmukainen ja oikeasuhtainen.

Työ- ja elinkeinoministeriön mielestä ehdotuksen vaikutuksia yrityksiin ja Etelä-Suomen aluehallintovirastoon on arvioitu kattavasti. Koska kyseessä uudentyypinen viranomaistehtävä, lainsäädännön vaikutusten jälkiarviointi sopivan ajan kuluttua lain voimaantulosta on tärkeää ja tämä olisi hyvä huomioida myös hallituksen esityksen perusteluissa. Työ- ja elinkeinoministeriön pitää ehdottoman tärkeänä sitä, että lainsäädännön toimenpanossa huolehditaan siitä, että Etelä-Suomen aluehallintovirastolla on käytössään uuden tehtävän asianmukaiseen hoitamiseen vaadittavat lisäresurssit.

Osastopäällikkö

Antti Neimala

Hallitussihteeri

Sami Teräväinen

VN/25351/2021-TEM-12

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: